

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΑ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΑ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ ΚΑΙ ΠΕΜΠΤΗΝ

ΓΡΑΦΕΙΟΝ

Ο Όδος Πρωαστείου, αρ. 10
 Οι συνδρομαί αποστέλλονται απ' ευθείας εις Αθήνας διά γραμματεσμήμου, κατονομοματών, χρυσού κτλ.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Καρόλου Μερουβέλ: ΟΙ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟΙ ΚΕΡΑΝΔΑΛ, δραματικώτατον μυθιστόρημα, μετά εικόνων, μετάφρασις Κ. — Φ. Γκουεράτση: 'Η ΜΑΧΗ ΤΟΥ ΒΕΝΕΒΕΝΤΟΥ', ιστορικόν μυθιστόρημα, μετάφρασις Π. Πανῶ — Μαξιμου Βιλρό: ΑΠΙΣΤΟΣ! — Αλεξάνδρος Παπαδοπούλου: ΑΣΧΗΜΗ ΓΥΝΑΙΚΑ, διήγημα.

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ

προπληρωτῆα

Ἐν Ἀθήναις φρ. 8, ταῖς ἐπαρχίαις 8,50
 ἐν τῷ ἐξωτερικῷ φρ. χρυσῶ 15.
 Ἐν Ρωσίᾳ ρούβλια 6.

Οἱ ἀλλάσσοντες κατοικίαν συνδρομηταὶ παρακαλοῦνται νὰ γνωστοποιήσωσιν ἡμῖν ἐγκαιρῶς τὴν νέαν διεύθυνσίν των.

ΚΑΡΟΛΟΥ ΜΕΡΟΥΒΕΛ

ΟΙ

ΤΕΛΕΥΤΑΙΟΙ ΚΕΡΑΝΔΑΛ

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

Η ΔΕΣΠΟΙΝΙΣ ΔΕ ΦΟΝΤΕΡΟΣ

[Συνέχεια]

Διεκόπη φοβηθείς μήπως ἡ ἀθάδεια τοῦ διεγείρη τὴν ὀργὴν τῆς νεάνιδος· μετὰ μικρὰν δὲ σιγὴν προσέθηκεν:

— Ὅπως τὴν ἀδελφὴν μου, τὴν Ἀγνήν, ὅπως ἕνα ἄγγελον εἰρήνης καὶ ἀγαθότητος.

— Ἀληθῶς; ἠρώτησεν ἡ Καικιλία, συγκινηθεῖσα ἐκ τῶν λόγων τοῦ Κορεντίνου.

— Εἰς τὴν τιμὴν μου! ἀπήντησεν οὗτος προσκλίνων καὶ θέτων τὴν χεῖρα ἐπὶ τῆς καρδίας του.

— Λοιπόν! εἶπεν ἡ Καικιλία, καὶ ἐγὼ ἐπίσης θὰ σ' ἀγαπῶ, Κορεντίνε, σοὶ τὸ ὀμνῶ. Καὶ ἤδη, προσέθηκε, σὲ ἀφίνω. Ὁ ἀναζητήσω εἰς τὸ δάσος δύο ἰπποτάτας, τοὺς ὁποίους ἀπόλεσα καθ' ὁδόν.

— Αὐτοὶ εἶναι εὐτυχεῖς, εἶπε μετὰ πικρίας ὁ Κερανδάλ, διότι ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ σὰς ἀκολουθῶσι, νὰ σὰς βλέπωσι, νὰ σὰς ὀμιλῶσι.

— Καὶ τί ταῖς χρησιμεύει αὐτὸ τὸ προνόμιον; Ὡς βλέπει, δὲν ἐπωφελοῦνται αὐτοῦ.

— Ἐπειτα εἶναι ἑκατομμυριοῦχοι καὶ ὄφρατοι. Ὡ! εἶναι πολὺ εὐτυχεῖς!

— Διατί;

— Αὐτὸς ὁ κόμης δ' Ἀμβαρὲς δὲν θὰ σὰς νυμφευθῇ;

— Ἀληθῶς, ἡ μήτηρ μου τὸ θέλει.

— Καὶ σεῖς;

Ἡ Καικιλία προσήλωσε τοὺς ὀφθαλμοὺς εἰς τοὺς τοῦ Κορεντίνου.

— Ἐγὼ, εἶπε, δὲν ἀπεφάσισα. Ὁ γάμος εἶναι σοβαρὰ ὑπόθεσις καὶ θὰ σκεφθῶ. Ἀλλ' ἔσο ἡσυχος, Κορεντίνε, δὲν θὰ με δελεάσῃ οὔτε ὁ πλοῦτος, οὔτε ἡ εὐγένεια. Θὰ νυμφευθῶ μόνον τὸν ἄνδρα, τὸν ὁποῖον θ' ἀγαπήσω.

Ἐτόνισεν ἐκάστην τῶν τελευταίων τούτων λέξεων. Ἡ φυσιογνωμία της κατέστη πρὸς στιγμὴν σοβαρὰ, ἀνέλαβεν ὀμως παρעוּת τὴν χαρίεσσαν αὐτῆς ἐκφρασίαν.

— Λοιπόν, εἶπε, δὲν σ' ἀποχαιρετῶ, ἐξαδελφέ μου· θὰ ἐπανιδωθῶμεν. Θὰ ἐπανέλθῃς μὴ λησμόνει τὴν Μαγευμένην Πέτραν. Ὁρκίσθης εἰς τὴν τιμὴν σου. Θὰ ιδωθῶμεν πάλιν.

Καὶ ἐχαιρέτισεν αὐτὸν θέσασα ἕνα τῶν δακτύλων ἐπὶ τῶν χειλέων της. Ἀπῆλθεν εἶτα καλπάζουσα διὰ τῶν περίξ πολυλόκων ἀτραπῶν.

ΚΑ'

Τί ἀγαπῶσιν αἱ νεάνιδες

Ὁ λοχαγὸς δ' Ἐστρέλ εἶχεν ἐγερθῆ μετὰ Μακιαβελικῶν σχεδίων. Ἐστρίψε τὸν ξανθὸν μύστακά του μετὰ πολλῆς προσοχῆς, καὶ ἐνεδύθη τὴν μικρὰν αὐτοῦ κομπῆν στολήν.

Ἐπὶ τοῦ ἵππου του, ἐνὸς τῶν ὠραιοτέρων τῆς μαρκησίας, εἶχε τὸ ὕψος νικητοῦ, καταφανὲς ἐκ πρώτης ὄψεως.

Βεβαίως ἦν θριαμβεύων στρατιωτικὸς ὁ δ' Ἐστρέλ, οὐδαμῶς δὲ ἠγνοεῖ τοῦτο.

Ὁ τὴν προτεραίαν περίπατος αὐτοῦ εἰς Πενοὲ ἦν δι' αὐτὸν σωματικὸς.

Οὐδὲν θὰ ὑπελείπετο αὐτῷ, ὅπως εὐχαρίστως διέελθη τὸν μῆνα τῆς ἀδείας του, καθ' ὃν θὰ διέμενεν εἰς Σαιν Ζιλδὰς.

Ἐξαισία θῆρα, τράπεζα πλουσιωτάτη, ἵπποι ἀριστοὶ διὰ τὰς ἐκδρομάς, τέλος δὲ ὠραία κόρη, μεθ' ἧς ἠδύνατο νὰ διασκεδάξῃ, ἦσαν ἀρκετὰ δι' ἕνα ἀξιωματικὸν τῶν δραγῶνων, ὅπως διέελθη εὐαρέστως τριακοντα ἡμέρας.

Ἐν ἑλλείψει πάσης ἄλλης ἐρωτικῆς σχέσεως θὰ κατέφευγεν εἰς τὴν βαρόνην δὲ Φοντραίλ, ἣ εἰς τὴν κυρίαν δὲ Ρεβίλ, ἧς εἶχεν ἤδη ἀρχίσει τὴν πολιορκίαν· ἀλλ' ἡ Ἀγνή ἡμαῦρου πλέον αὐτάς. Ἡδύνατο νὰ κράξῃ ὡς ὁ Ἀρχιμήδης βλέπων αὐτὴν εἰς τὸ παραθύρον της: Εὐρον.

Ὁ λοχαγὸς δ' Ἐστρέλ δὲν ἦτο ἐξ ἐκείνων, οἵτινες ὀπισθοδρομοῦσιν εἰς τὰς ἀποφάσεις των. Ἦν τούναντιον εἰς ἄκρον ἀποφασιστικὸς, προκειμένου μάλιστα περὶ ἔρωτος.

Ἀπῆρχετο λοιπόν ἀπὸ τῆς πρώτης ἔχων κεχαραγμένον τὸ σχεδίον του. Ἡμέραι τινὲς τῷ ἐχρειάζοντο, διὰ νὰ στήσῃ τὴν πολιορκίαν, μία ἡ δύο διὰ τὴν ἐφοδον, καὶ τὸν ὑπόλοιπον χρόνον θὰ διήρχετο ἀπολαμβάνων τῶν τέρψεων τῆς κατακτησεώς του.

Ἀμα ἀπεμακρύνθη τοῦ πύργου ἀνῆψε σιγάρον καὶ διηυθύνθη ὄνειροπολῶν πρὸς τὸ Πενοὲ.

Ἐβαινε πρὸ ἡμισείας ὥρας, χωρὶς νὰ συναντήσῃ ἄλλον τινά, πλὴν ἐνὸς ἡ δύο φυλάκων, οἵτινες ἐβάδιζον βραδέως φέροντες τὴν καρβίαν ἐπ' ὤμου.

Ἡ ἀπόστασις εἶναι μακρὰ ἀπὸ τὸ Σαιν-Ζιλδὰς εἰς τὴν ἑπαυλιν τοῦ Πενοὲ.

Τέλος ἐφθασεν εἰς τοὺς καλλιεργημένους ἀγρούς, εἶδε δὲ τὸ κωδωνοστάσιον τοῦ χωρίου καὶ τὴν ἑπαυλιν.

Ὁ ἀξιωματικὸς ἦν καλὸς ἰχνογράφος. Ἡδύνατο εὐκόλως νὰ σχεδιάσῃ τοπίον τι ἡ οἰοδῆποτε ἄλλο ἐξοχικὸν μέρος.

Πλησιάζας εἰς τὴν ἑπαυλιν εἶδε τὸν μικρὸν Ζοσίλ, τὸν ὑπηρέτην τῶν Κερανδάλ, μετὰ τὸ δίκρανον αὐτοῦ ἐπ' ὤμου, ἐξερχόμενον τοῦ πρεσβυτερίου. Ἐκάλεσε λοιπόν αὐτὸν καὶ τὸν ἠρώτησεν:

— Αὐτὴ εἶναι ἡ οἰκία τῶν Κερανδάλ, παιδί μου;

ρανδάλ και της δεσποινίδος δὲ Φοντερόζ
ἄβυσσον.

Αἱ χεῖρές του ἐβάφησαν διὰ τοῦ αἵμα-
τος τοῦ πατρὸς της.

"Ὁ ἢ Καικιλία τὸ ἐγνώριζε!

— "Ἐρχεσαι ἀπὸ τὴν χέρσον; ἠρώτησεν
ὁ Ἰάκωβος.

— Ναί.

— Εἶδες τὴν δεσποινίδα;

— Πῶς τὸ εἰξεύρεις;

— Σὲ ἐρωτῶ. Τὴν εἶδα ποῦ ἔφευγε μὲ
τὸ μαῦρον ἄλογόν της. Ἐμποροῦσα νὰ
τὴν σκοτώσω. Μία σφαῖρα τρέχει περισ-
σότερον ἀπὸ τὸ καλλίτερον ἄλογον. Θὰ
τὴν ἔρριχνα ἔπειτα εἰς τὸ νερὸ μὲ μία πέ-
τρα εἰς τὸν λαϊμόν και ὦρα καλή. Ἡ θὰ
τὴν ἔχωνα εἰς τὴν χέρσον ποῦ νὰ μὴ τὴν
ξεθάψῃ ποτὲ κἀνεὶς. Περιμένω διαταγὴν.
Πότε θὰ τὴν δώσης;

"Ο Κορεντίνος ἐφρικίασε.

— Δὲν εἶναι καιρός, εἶπε.

"Ο Ἰάκωβος παρετήρησεν αὐτὸν μετὰ τοῦ
συνήθους αὐτῷ εἰρωνικοῦ ὕφους.

— Εἶδα και τὸν ἀρραβωνιαστικόν, ὑπέ-
λαβεν. Ἦσαν δύο, ὁ ἕνας μελαγχροῖνός
και ὁ ἄλλος ξανθός. Ἡ δεσποινὶς τοὺς
εἶχε ξεκουμπήσει. Διατί; Ἰδιοτροπία
μῆς τρελλῆς. Ἐπήγαιναν σιγὰ και ὠμι-
λοῦσαν· ἐγὼ ὀπίσω ἀπὸ ἕνα δένδρον τοὺς
ἤκουσα· ὁ ξανθός ἔλεγεν εἰς τὸν μελαγ-
χροῖνόν: «Πρέπει νὰ σπεύσης. Ἡ Ζου-
άννα ἔχει ὑπονοίαν και δυνατὸν νὰ ἔλθῃ
ἐδῶ.» Ὁ μελαγχροῖνός ἐθύμωσε. Ἐυμορ-
φος νέος αὐτός ὁ δ' Ἀμβαρές· ἀξίζει ὅμως
περισσότερον σὺ ἀπὸ αὐτόν, Κορεντίνε.
Εἶσαι εὐμορφος και παλληκάρι. Ἐγὼ εἶμαι
ἄσχημος ὅσον ἀκροῦδα.

Και μετὰ τινὰ βήματα ὑπέλαθε:

— Τί ἐπῆγε νὰ κάμῃ ἡ δεσποινὶς εἰς
τὴν Μαγευμένη Πέτρα; Ὁ εἰξεύρης σὺ.

— Διατί;

— Εἶσαι φίλος της. Χθὲς ἔμεινεν ὀπίσω
και σοῦ ὠμίλησε.

— Μὲ ἠρώτησε διὰ τὴν μητέρα.

— Μπα!

— Ναί. Ἄνησυχετ και ὄλοι δι' αὐτὴν
ὀμιλοῦν. Ὁ κύρ Λεσγιδου, αὐτός ὁ
παληάνθρωπος ὁ δικαστικὸς κλητῆρ, λέ-
γει πῶς βλέπει φαντάσματα, και πῶς θὰ
ἔλθῃ ὁ ἀνακριτῆς νὰ τὴν ἐξετάσῃ.

— Διατί;

— Μήπως εἰξεύρω. Ἰδικές του ιδέες.
Μὰς θέλει τὸ κακό μας.

— Ὁ τὸν ξεκοιλιάσω, ἐγγύλλισεν ὁ
Ἰάκωβος.

[Ἐπειτα συνέχεται].

* K.

F. D. GUERAZZI

H

ΜΑΧΗ ΤΟΥ ΒΕΝΕΒΕΝΤΟΥ

ΙΣΤΟΡΙΚΟΝ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

[Συνέχεια]

Ἄφῃρσε τὸν χαλινὸν τοῦ ἵππου του,
ὅστις χαίρων ἤρξατο νὰ χρεμετιζῇ, ὡσα-
ναι ἤσθαιετο ὅτι μοχθῶν ὑπὲρ τοῦ κυρίου
του ἐξεπλήρου καθήκον, και ἡ ἀπὸ τῶν
μόχθων τούτων ἀπαλλαγὴ ἐπέβαλεν αὐτῷ
ἐκδήλωσιν εὐγνωμοσύνης.

"Ο Ρογῆρος ἐθώπευσεν αὐτὸν μετ' ἐν-
διαφέροντος και ὅτε, θείς τὴν χεῖρα ἐπὶ
τῆς πλευρᾶς του, ἠσθάνθη ταύτην πλήρη
πεπηγότασ αιματος και τὸν εἶδεν ἀνατινα-
χθέντα ἐκ τοῦ πόνου, ὃν προῦξενησεν
αὐτῷ ἡ προστριβὴ τῆς πληγῆς, λησμο-
νήσας πᾶσαν ἄλλην αὐτοῦ θλίψιν, εἶπε
διὰ θρηνωδους φωνῆς:

— Ἀλλάχ! ἀγαθὲ μου ἵππε! Ἰδοὺ τί
ἀπολαμβάνει τις παρὰ τοῦ ἀπομωραν-
θέντος ἐκ τῆς θλίψεως! . . . Οἱμοι! ὅταν
ὁ ἄνθρωπος φέρεται πρὸς τὸν φίλον του,
ὡς θὰ ἐφέρετο πρὸς τὸν χεῖριστον τῶν ἐ-
χθρῶν του, δεικνύει προφανῶς ὅτι πάσχει
τὸν νοῦν.

Εἶτα, ἀνυψώσας τοὺς ὀφθαλμοὺς εἰς τὸ
στερέωμα, ἐψιθύρισεν ἀκαταλήπτους τι-
νάς λόγους και, ὠπλισμένος ὡς ἦτο, κα-
τεκλίθη ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, θείς ἀντὶ προσ-
κεφαλαίου τὴν ἀσπίδα του.

Ἦτο λίαν κεκμηκώς.

Κατ' ἀρχὰς ὁ νοῦς του προσηλώθη ἐπὶ
μῆς μόνης ιδέας· ἀλλὰ μετ' οὐ πολὺ ἤρ-
χισε νὰ περισπᾶται εἰς πολλὰς . . . εἰς
ἀπίρους . . . διακεκριμένας τὸ πρῶτον
και καθαρὰς . . . καιπερ διακεκομμένας . . .
ἀλλὰ βαθμηδὸν ἀτάκτους και ἀσυναρτή-
τους . . . ἐπὶ τέλους δέ, συγκεχυμένας . . .

Οἱ βεβαρνημένοι ὀφθαλμοὶ του ἐκλεί-
σθησαν βραδέως . . . και ὁ Ρογῆρος ἀπε-
κοιμήθη . . . Ἐμεινε δ' ἐν τῇ καταστά-
σει ταύτῃ πολλὴν ὥραν . . . ἄχρις οὐ θό-
ρυβος γελώτων, βλασφημιῶν και ἀσέμνων
λόγων —κατὰ τὸ σύνθηρος τῶν τοῦ ὄχλου
— ἀφύπνισεν αἰφνης αὐτόν.

Εἰς μικρὰν ἀπόστασιν, ἐν μέσῳ τῶν
δενδρουσταδῶν τοῦ δάσους, εἶδε μεγά-
λην πυράν, και παρ' αὐτὴν ἄνδρας ἄγρί-
ους τὴν ὄψιν, πανόπλους, ἐκδηλοῦντας
τὴν φαιδρότητα αὐτῶν διὰ φρικώδους
τρόπου . . . Ὅτε δὲ αἱ καταχθόνιοι ἐκεί-
νων κραυγαὶ ἤλαττοῦντο, ἤκουε κλαυθμη-
ρὰν φωνὴν ἱκετεύουσαν, εἰς ἣν ἐκείνοι ἀ-
πήντων δι' ἀκρατήτων και σαρκαστικῶν
καγγασμῶν και ὕβρεων. Τὸ πλεῖστον τῶν
τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ἀνθρώπων, ἂν ἐβλεπε
τοιούτῳ τι, θὰ ἐποίουν τὸ σημεῖον τοῦ
σταυροῦ και φεύγοντες, ὡσανεὶ χίλις διά-
βολοὶ ἐδίδικον αὐτούς, θὰ ὤμνουν ὅτι εἶδον
τὸ Σάββατον — ἦτοι τοὺς ἀσέμνους τῶν
μαγισσῶν χοροῦς ὑπὸ τὸ φῶς τῆς σελή-

νης — τὸν διάβολον ἐν σχήματι μέλανος
τράγου, δεχόμενον, τὴν λατρείαν τῆς συμ-
μορίας — βρέφος φονευόμενον — και τὴν
καρδίαν αὐτοῦ αιματοσταγῆ προσφερομέ-
νην ὀλοκαύτωμα ἐπὶ τοῦ βωμοῦ τῆς κα-
ταράτου θυσίας, τελουμένης διὰ μέλανος
ἄρτου . . . και ἄλλας πολλὰς τοιαύτας
πλάνας, δι' ἃς ἡ νῦν γενεὰ χλευάζει τὰς
ἀρχαίας, ὡσανεὶ ἦτο βεβαία ὅτι ἡ μέλ-
λουσα δὲν θὰ γελᾷ διὰ τὰς ἀνοησίας,
ἃς και αὐτὴ προσθεύει. Ὁ Ρογῆρος ὅμως
ξίφουλκῆσας, ἐπλησίασε μετὰ μεγίστης
προσοχῆς εἰς τὸν τόπον τοῦ θεάματος,
κρυπτόμενος πάντοτε ὀπισθεν τῶν δέν-
δρων. Ἐνόησεν εὐκόλως ὅτι οἱ ἄνθρωποι
ἐκείνοι ἦσαν λησταί· ἀλλὰ δὲν ἐνόησεν
ἀμέσως και τὴν αἰτίαν τῆς τόσης αὐτῶν
φαιδρότητος. Παρατηρήσας ὅμως καλλί-
τερον, εἶδεν ἄνδρα, ὅστις ἐκ τῆς φωνῆς,
καιπερ ἠλλοιωμένης ἐκ τοῦ τρόμου και
τῶν δακρῶν, ἐφάνη αὐτῷ ὅτι ἦτο ὁ
κατὰ τὴν προίαν ζητήσας νὰ γείνη
συνόδός του. Ἡ περιβολὴ του ἦτο πράγ-
ματι περιβολὴ πτωχοῦ. Ἐφερε ἱμάτιον
λευκόφαιον και μανδύαν κοσμούμενον ὑπὸ
κογχυλίων, κατὰ τὸ ἔθος τῶν ἐπανερχομέ-
νων ἐκ τῆς ἀγίας Γῆς. Ἦτο ἴσως πεντη-
κοντούτης . . . κάτισχνος . . . ἐφαίνετο δὲ
λίαν εὐκίνητος . . . τὸ πρόσωπόν του ἦτο
κάτωχρον, πλήρες ρυτίδων . . . οἱ ὀφθαλ-
γοὶ του κοῖλοι, πελιδνοὶ . . . ἀλλ' ἔχον-
τες μελαντάτας τὰς κόρας.

— Πρόσεξε καλά, διότι ἐγὼ! δὲν θέλω
νὰ νομιζῆς ὅτι σὲ μεταχειρίζομεθα κα-
κῶς, ἀπεναντίας θέλω νὰ πεισθῆς ὅτι εἶ-
ναι συμφέρον σου νὰ ἀποθάνῃς. Σὲ ἠρέυ-
νήσαμεν ἀπὸ κεφαλῆς μέχρι ποδῶν, και
οὐδὲν εὔρομεν· οὔτε εἰκόνα ἀγίου, οὔτε
κομβολόγιον· ἀλλὰ μόνον αὐτὸ τὸ βαλάν-
τιον πλήρες νομισμάτων νέων και σιλι-
πνῶν, τὰ ὅποια εὐχαριστεῖται νὰ βλέπῃ
κἀνεὶς. Τοῦτο, ὡς δύνασαι καλῶς νὰ ἐννο-
ήσῃς, εἶναι δι' ἡμᾶς καλλίτερον. Ἀλλά,
καθὼς βλέπεις, δὲν εἶναι και πρᾶγμα προσ-
κυνητῶν . . . ἀλλ' ἄς ὑποθέσωμεν ὅτι εἶναι . . .
πῶς ἠδυνήθης ἐπατιῶν νὰ συλλέξῃς αὐτὰ
ὅλα νέα και τοῦ αὐτοῦ ἔτους; Λοιπὸν δὲν
ἀπολείπεται ἢ νὰ ἰδῶμεν ἂν ἦσαι ληστής,
ἢ κατάσκοπος· ἀλλὰ, πρὸς τί νὰ κοπιᾶ-
σωμεν διὰ τοῦτο, ἀφοῦ και κατὰ τὴν
μίαν και κατὰ τὴν ἄλλην περίστασιν
πρέπει νὰ ἀποθάνῃς; . . . Ἄν ἦσαι λη-
στής, καθ' ἃ φαίνεται, ἡ ζηλοτυπία τοῦ
ἐπιτηδεύματος, ὁ φόβος μὴ ἰδῶμεν τὴν
τέχνην εἰς χεῖρας πολλῶν, μάλιστα τώρα,
ὅτε ἡ δουλειὰ δὲν εἶναι πολλαίς, ἐπι-
βάλλουσι τὸν θάνατόν σου . . . Ἄν ἦσαι κα-
τάσκοπος, ἢ εὐχαριστήσις τῆς ἐκδικήσεως,
ἢ βεβαιότης ὅτι εἰς τὸ ἐξῆς πλέον δὲν θὰ
μᾶς βλάψῃς, ἐπιβάλλουσι ἐπίσης τὸν θά-
νατόν σου. Ἡ ἀγάπη, ἀδελφέ μου, εἶναι
μεγάλῃ ἀρετῇ . . . ἀλλ' ἤκουσα πολλάκις ὅτι,
ὅπως ἦναι τελεία, δέον ν' ἀρχίζῃ ἀπὸ ἡμᾶς
αὐτοῦς. Τώρα ἡ ἰδικὴ σου ἀντίκειται ὅλως
πρὸς τὴν ἰδικὴν μου . . . σὺ εἶσαι ἀσθενής,
και ἐγὼ ἰσχυρός . . . σὺ ἔφευγες, και ἐγὼ σὲ
ἔφθασα . . . λοιπὸν σὲ φονεύω . . . Πῶς

1. Λέγει ληστής, ὅστις, ὡς θὰ ἰδῶμεν βραδύτερον,
ἐτιμωρήθη.

Εἰς τὸ προσέχες:

ΚΟΡΝΗΛΙΑ

Διήγημα

ΜΙΧΑΗΛ ΘΕΡΒΑΝΤΗ

σοῦ φαίνεται; . . . Δὲν εἰξεύρω καὶ ἐγὼ λογικῶν;

Οἱ λόγοι οὗτοι ἐλέχθησαν ὑπὸ τινος ληστοῦ, ὅστις ἐφαίνετο ἑνασκῶν ἐξουσίαν τινὰ ἐπὶ τῶν ἄλλων. Ἦτο δ' οὗτος εὐειδῆς νέος, ὑψηλοῦ ἀναστήματος. Τὸ ἐπάνω μέρος τοῦ προσώπου του, αἱ μέλαινα ὀφρύς του, αἱ πάντοτε συνωφρωμέναι, τὸ ἐρρυτιδωμένον μέτωπόν του, οἱ ἀπειλητικοὶ ὀφθαλμοὶ του, καθίστων τὴν ὄψιν αὐτοῦ φοβεράν. . . ἀλλὰ τὸ κάτω μέρος τοῦ προσώπου του, τὰ πορφυρὰ χεῖλη του, τὰ πάντοτε μειδιῶντα, οἱ λευκότετοι ὀδόντες του, ἐδείκνυον ὅτι ἠρέσκετο νὰ χλευάζῃ καὶ νὰ φαίνεται παιδρὸς. Τὸ πρόσωπον αὐτοῦ παρίστα φοβεράν ἀντίθεσιν, καὶ ἡ ψυχὴ του ἔτι μᾶλλον. Μοναδικὸς χαρακτήρ, ὃν δὲν δύναμαι, μεθ' ὄλην τὴν λύπην, ἢν αἰσθάνομαι διὰ τοῦτο, νὰ χρησιμοποίησω καθ' ὄλην τὴν ἱστορίαν ταύτην, καθ' ὃ μέλλοντα νὰ ἀποθάνῃ πρόωρον θάνατον.

Ὅτε ἔπαυσε λαλῶν, οἱ περιεστώτες ἤρχισαν νὰ ὀρύωνται ἐν χορῷ:

— Ἐχει δίκαιον ὁ Δρεγγότος, ἔχει δίκαιον. . .

Ὁ δυστυχὴς προσκυνητής, ὡς εἶδε κοπάσαντα τὸν ἐκ τῶν ἀγρίων ἐκείνων κρουγῶν θόρυβον, καὶ ἔγνω ὅτι ἠδύνατο ν' ἀκουσθῆ, ἔπεσεν εἰς τοὺς πόδας τοῦ ληστοῦ λέγων:

— Μὴ θελήσετε, γενναῖε ἱππῶτα, νὰ βιάσῃτε τὰς χεῖρας εἰς τὸ αἷμα τοῦ ἀθῆου, διότι, καθ' ὃ εἰξεύρω, μέγιστον θὰ διεπράττετε ἀμάρτημα. Σὰς ὀρκίζομαι ἐπὶ τοῦ σταυροῦ, ὅτι οὔτε ληστής, οὔτε κατάσκοπος εἶμαι. Τὰ νομίσματα ταῦτα μοὶ ἔδωκε βαρόνος τις τοῦ Κιέττι, ὁ ὁποῖος διὰ φιλανθρωπίαν μὲ ἐφιλοξένησεν ἐπὶ μίαν νύκτα εἰς τὸ φρουρίον του. καὶ μοὶ παρήγγειλε νὰ φέρω αὐτὰ εἰς τὸν ἡγούμενον τοῦ Μοντεκασίνου, διὰ τὸ καλὸν τῆς ψυχῆς του. Ἦκουσα νὰ λέγωσιν εἰς τὰ περίχωρα ὅτι, κατὰ τὴν νεότητά του, διέπραξε τόσους φόνους καὶ ἄλλα ἐγκλήματα, ὥστε τώρα ὅτε βλέπει προσεγγίζοντα τὸν θάνατόν του, μετενόησε διὰ τὰς πράξεις του καὶ κατελήφθη αἰφνιδίως ὑπὸ τοῦ φόβου τῆς κολάσεως. . . καὶ σεῖς, κύριε ἱππῶτα, δὲν φοβεῖσθε τὸν διάβολον;

— Ποῖος φοβεῖται τοὺς παλαιούς φίλους;

— Ἐ! μὴ προσβάλλετε τὸν πτωχόν, διότι εἶναι ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ Θεοῦ. Ἀφίσατέ με νὰ ἐξακολουθήσω τὸν δρόμον μου, καὶ θὰ δέωμαι ἐφ' ὄρου ζωῆς μου ὑπὲρ ὑμῶν. . . Δὲν ἔχετε ψυχὴν Χριστιανοῦ; . . . διατί θέλετε νὰ λάβετε τὴν ἰδικήν μου, ἡ ὁποία εἶναι ἀδελφὴ σας ἐν Χριστῷ;

— Ἀρνοῦμαι τὴν ἐλάσσονα, ἀπῆντησεν ὁ ληστής. Πρῶτον πάντων, ὅπως τὸ ἐπιχειρήμα σου ἔχη ὑπόστασιν, ἔπρεπε νὰ ἀποδείξῃς ὅτι ἔχεις ψυχὴν. Ἄλλ' ἔστω! ἄς παραδεχθῶμεν τοῦτο ὡς ἀποδεδειγμένον. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, ἡ ψυχὴ σου εἶναι ἢ καλὴ ἢ κακὴ. Ἄν ἦναι καλὴ, τί ἔχει ἢ ζωὴ αὐτὴ ὅπως σοὶ ἀρέσκη;

Αὕτη εἶναι ὕψασμα βασιάνων, ὁ κόσμος εἶναι λάκκος λεόντων. Οὔτε μόνος σὺ θὰ ἠδύνασο νὰ μεταβάλῃς τοὺς ἀνθρώπους. Τοῦτο εἶναι ἔργον τοῦ Θεοῦ. Δὲν σοὶ ἀπολείπεται ἄλλο ἢ νὰ θρηνῇς αὐτούς. Χαῖρε λοιπόν, διότι θὰ προσεγγίσῃς εἰς τὴν ἀρχὴν πάσης τελειότητος. Εὐφραίνου, διότι θὰ μεταβῇς ὅσον τὸ δυνατόν ταχύτερον ὅπως ἀπολύσῃς τὴν κληρονομίαν τῆς χαρᾶς, τὴν ὁποίαν ὁ Θεὸς σου σοὶ ὑπεσχέθη. . . Ἄν δὲ ἡ ψυχὴ σου ἦναι κακὴ, ὁ μοχθηρὸς συνωμολόγησε συνθήκην μετὰ τῆς ἀθωότητος: αὕτη μὲν ἐπώλησεν εἰς ἐκεῖνον τὸ ἔγκλημα· ἐκεῖνος δὲ ὑπεσχέθη εἰς ταύτην τὸ ἀντίτιμον τῆς τιμωρίας. . . καὶ ἐγὼ ἐκτελῶ νῦν χρεὴ εἰσπρακτορὸς.

— Καὶ ποῖος σοὶ ἔδωκε τὸ δικαίωμα τοῦτο ἐπὶ τῆς ζωῆς μου;

— Ἡ ἰσχὺς. Καὶ πιστεύεις ὅτι ὅταν μὲ συλλαβῶσι καὶ κατὰ τὰ ἔθιμα τοῦ τόπου μὲ καύσωσιν, ἢ μὲ ἀπαγχονίσωσιν ἢ μὲ θάψωσι ζῶντα, ἐν ὀνόματι τοῦ νόμου καὶ τῆ βουλήσει ἰσχυροῦ τινὸς ἐλέω Θεοῦ, δι' ἀποφάσεως ἐκδοθείσης εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ, ἀμήν, θὰ ἔχωσιν ἐν οὐσίᾳ δικαίωμα ἀνώτερον τοῦ ἰδικοῦ μου; . . Ἡ ἰσχὺς, ἀδελφέ, εἶναι ἡ εὐδα πάντων τῶν δικαιωμάτων.

Εἰς τοὺς λόγους τούτους οἱ λησταί, οἵτινες ἄχρι τῆς στιγμῆς ἐκείνης ἤκουον προσεκτικώτατα τὴν συζήτησιν, ἐκραύγασαν πάση δυνάμει:

— Εὐγε νομοδιδάσκαλε! . . . εἶναι προκομμένος ὁ Δρεγγότος.

— Ὡ! αὐθέντα μου, εἰσθε διδάσκαλος τῆς διαλεκτικῆς, ὥστε ἕνας πτωχὸς ἐπαίτης δὲν δύναται νὰ συζητήσῃ μαζύ σας. . . ἀλλὰ σὰς ἐξορκίζω εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ πατρός σας. ἂν ἦναι ἀπεθαμμένος. . .

— Αὐτὸ οὐδ' ἐγὼ τὸ εἰξεύρω. Ὁ πτωχὸς! Ἐνθυμοῦμαι πόσον μὲ ἠγάπα, πάρα πολὺ. Πάντες ἔλεγον αὐτῷ ὅτι ἤμην ἢ ζῶσα εἰκὼν τῆς κυρᾶ - Ἐρμελλίνας, καὶ αὐτὸς εἶχεν ἀγαπήσῃ ἐγκαρδίως τὴν κυρᾶ μητέρα μου. Μὲ ἐδίδαξε γραμματικὴν, καὶ ὁ διδάσκαλος, ὁ ὁποῖος ἐπληρόντο καλὰ, ἐψιθύριζεν εἰς τὸ οὖς του: Τί ἐξυπνον ὁποῦ εἶναι τὸ παιδάκι σας, κύριέ μου! Νομίζω πῶς τὸ βλέπω εἰρηνοδίκην, καὶ ποῖος εἰξεύρει μὴ γείνη καὶ διοικητής; ἂν δὲ ἡ τύχη βοηθήσῃ, καὶ ὑποὺργός τῆς δικαιοσύνης ἢ καὶ πρωθυπουργός; — Ὁ ἀγαθὸς ἄνθρωπος, ὑπὸ τοιαύτας ἐμπνεύσεις, μοῦ ἔδωκε βιβλία, χρήματα καὶ ἵππον, καὶ μετὰ δακρύων, ἀφοῦ μοῦ ἐσύστησεν ἐπανειλημμένως νὰ γίνω δυνάτης εἰς τὰ νομικά, μὲ ἐσύστησεν εἰς ἕνα ἔμπορον φίλον του, ὁ ὁποῖος μετέβαιεν εἰς Βονωνίαν, ὅπως μεταβῶ καὶ ἐγὼ μετ' αὐτοῦ καὶ σπουδάσω ἐκεῖ. Μετὰ δύο μῆνας, πωλήσας τὰ βιβλία καὶ τὸν ἵππον, ἐπανῆλθον εἰς τὴν πατρικὴν οἰκίαν μὲ τὰ μανικοπουκάμισα. Συνέθεσα μῦθόν τινα, τὸν ὁποῖον ὁ κύρ πατέρας ἐπίστευσε καὶ περιέμενε τὸ ἐρχόμενον ἔτος ὅπως μὲ στείλῃ εἰς Βονωνίαν. Ἐν τούτοις, ἂν δὲν εἶχον μάθη νομικά, εἶχον διδασθῆ ὑπὸ τῶν συμφοιτητῶν μου πάντα τὰ ἐλαττώ-

ματα, ὅσα ὑπῆρξαν, ὑπάρχουν καὶ δύνανται νὰ ὑπάρξουν. . . καὶ κατὰ ἀκόμη περισσότερο. Εἶχον ἀνάγκην χρημάτων, καὶ ὁ πατήρ μου μού τὰ ἔδιδε μὲ τὸ μέτρον, διότι τὸ γῆρας εἶναι συνήθως φιλόργουρον. Μοῦ ἐπήλθεν ἡ ἰδέα τῆς κλοπῆς. Ἠρέυνησα διὰ νὰ ἰδῶ ποῦ εἶχε τὸ ταμεῖον, καὶ ἐπὶ τέλος τὸ ἀνεκάλυψα ἐν τινι δωματίῳ παρὰ τὴν κλίμακα. Ἐπρομηθεύθην ἐργαλεῖα καὶ νύκτα τινὰ ἐπελήφθην τοῦ ἔργου. Ἦνοιξα εὐκόλως τὴν θύραν καὶ τὸ ταμεῖον. Ὅλα ἐπήγαζαν θαυμάσια. Ἦδη ἔψαυα τὰ χρήματα· ἤδη ἐλάμβανα αὐτὰ καὶ. . . ἀλλ' εἶχον λησμονήσῃ τὰς ἀναγκαίας προφυλάξεις καὶ ἀπὸ τὴν ὀλιγομυαλίᾳ μου ἄφισα μίαν χερσὶν νὰ πέσῃ χαμαί. Ὁ ἦχος τῶν πεσόντων νομισμάτων μὲ κατετρόμαξε. Μερικὰ ἀπὸ αὐτὰ, κυλιόμενα, εὔρον τὴν θύραν ἀνοικτὴν, ἔπασαν εἰς τὴν κλίμακα καὶ ἐπῆραν τὸν κατήφορον εἰς αὐτήν. Κάθε πῆδημα, τὸ ὁποῖον ἔκαμναν ἐπὶ τῶν βαθμίδων, ἦτο καὶ μία μαχαιρὰ εἰς τὴν καρδίᾳ μου. Ἐμείνα ἐπὶ μίαν στιγμὴν ἀμφορρεπής, ὡς ὁ καταλαμβανόμενος ὑπὸ τοῦ φόβου καὶ τῆς ἐντροπῆς, καὶ ἡ στιγμὴ αὕτη μὲ ἀπώλεσεν. Ὁ πατήρ μου, ἀκούσας τὸν θόρυβον, καὶ ἀγαπῶν περισσότερο ἀπὸ τὴν ζωὴν τὰ χρήματα, τὰ ὅποια ὀνόμαζε δευτέρον αἷμα του, ἤλθε τρέχοντας ἐκεῖ ὁποῦ ἤμην: ὅτε δὲ ἠθέλησα νὰ φύγω, εὔρον αὐτὸν ἐνώπιόν μου. Μὲ ἤρασαν ἀπὸ τὸν λαιμὸν καὶ μὲ ἐσφιγγε μὲ ὄλην τὴν δύναμιν. Ἐν τούτοις, ἡ ὑπηρετρία ἐκραύγαζε: — Βοήθεια δι' ὄνομα τοῦ Θεοῦ! . . . βοήθεια! κλέφταις! κλέφταις! — Τότε μοῦ ἐφάνη ὅτι ἐβλεπον τρέχοντας ἐκεῖ πάντας τοὺς γείτονας μὲ φῶτα, ὅτι ἤκουον τὰς ἐπιπλήξεις των, τὰς τοῦ πατρός μου, καὶ ἠσθάνθην ἀνυπόφορον βάρος εἰς τὴν κεφαλὴν. Ὑπὸ τὴν ἐπιρροὴν τῆς ἰδέας ταύτης, ὤθησα δι' ὄλης μου τῆς δυνάμεως τὸν πατέρα μου, ὅστις ἔπεσεν ὑπτίος. Ἡ κλίμαξ ἦτο ὀπισθὲν του ἔπεσε, καὶ ἐγὼ ὀπίσω ἀπὸ αὐτόν. Ἐκεῖνος ἐκτύπησεν ἐπὶ τοῦ λίθου καὶ ἐγὼ ἐπ' αὐτοῦ. Ἠγέρθην, διήλθον πηδήσας ἐπὶ τοῦ στήθους του καὶ ἔφυγον. . . ἔχων τὰς χεῖρας καὶ τὸ πρόσωπον πλήρες αἵματος. . . Ὅστε βλέπεις ποίου εἶδους ὑπῆρξεν ἡ πρὸς τὸν πατέρα ἀγάπη μου! Εἶναι ἀληθὲς ὅμως ὅτι δὲν ἐπίστευα ὅτι θὰ ἐπήρηχοτο καὶ τοιαύτη καταστροφή. . . σὰς ὀρκίζομαι ὅτι δὲν τὸ ἐπίστευα. Ὅλοι σεῖς, σύντροφοί μου, θὰ ἐκάμνετε τὸ ἴδιον. . . δὲν εἶναι ἀληθές; Εἰπέτε μου, διὰ τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ, δὲν θὰ ἐκάμνετε τὸ ἴδιον; Ποία ζωὴ, ἢ ποῖον αἰσθημα δύναται, εἰς τὰ ὄμματα τοῦ ληστοῦ, νὰ ἔχη τὴν ἀξίαν τοῦ ἀρπαγέντος πράγματος; ἔπειτα ἐπρόκειτο καὶ περὶ τιμῆς. . . διότι, ἂν ἐνθυμοῦμαι καλῶς, κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην εἶχον τιμὴν.

Καὶ ταῦτα εἰπὼν, ἤρχισε νὰ γελᾷ· ἀλλ' ὁ γέλως του εἶχε τι τὸ ξεθυμασμένον καὶ ἐξέπνευσεν ἐπὶ τῶν χειλέων του.

Καὶ αὐτοὶ οἱ σύντροφοί του δὲν ἐπευφήμησαν, οὐχὶ διότι, ὡς εἶπον, τὸ λεχθὲν δὲν ἦτο εὐφύει, ἀλλὰ κατ' οὐσίαν διότι

υπερέβαινε κατὰ τὴν μοχθηρίαν πᾶν ὄ,τι πλάσμα ἔχον ἀνθρώπινα σπλάγχνα ἠδύνατο νὰ ἀκούσῃ, χωρὶς νὰ καταληφθῇ ὑπὸ φρίκης. Ὁ Δρεγγόττος ἔφερε δις ἡ τρίς τὴν χεῖρα ἐπὶ τοῦ μετώπου του, ὡσεὶ θέλων ν' ἀποδιώξῃ τὴν εἰκόνα ἐκείνην, εἶτα ἤρξατο λέγων :

— Καὶ λοιπὸν τῶρα, προσκυνητὰ μου, ἀφοῦ ἐπιμένῃς μὴ θέλων νὰ πεισθῆς ὅτι ὁ θάνατός σου εἶναι τι ἀγαθόν, — πράγμα διὰ τὸ ὅποτον καὶ μόνον εἶσαι ἀξίος θανάτου—ἀς ἴδωμεν, ἂν δύναμαι νὰ σοῦ καταστήσω αὐτὸν ποθεινὸν διὰ τοῦ τρόπου, καθ' ὃν σκέπτομαι νὰ σὲ φονεύσω. Θέλω λοιπὸν νὰ μάθῃς ὅτι, ἐπειδὴ ἐσπούδασα καὶ ἐγὼ καὶ εἶμαι λογίος νέος, θέλω νὰ σοῦ δώσω ἐπιστημονικὸν θάνατον. . . Θέλω, ὡς λέγουν οἱ γεωργοί, νὰ σὲ καταβολιάσω . . . καταβολιάζειν δὲ παράγεται ἐκ τοῦ καταβάλλειν, ἦτοι φυτεύειν τιθεμένης πρὸς τὰ κάτω τῆς κορυφῆς. . . δηλαδή τῆς κεφαλῆς. Οὗτος δέ, ὡς βλέπεις, εἶναι θάνατος πολὺ περίεργος, τὸν ὅποτον δυσκόλως θὰ ἀπαντήσῃς ἄλλοῦ, ὅθεν σὲ συμβουλεύω νὰ μὴ χάσῃς τὴν εὐκαιρίαν ὡς τὸν δοκιμάσῃς. . . ἐκτελεῖται δὲ κατὰ τὸν ἀκόλουθον τρόπον : κάμνομεν εἰς τὸ ἔδαφος μίαν τρύπαν βαθεῖαν, ὅσον εἶται ὑψηλός, καὶ κάττι περισσότερον . . . Εἶτα σὲ θέτομεν ἐν αὐτῇ, ἔχοντα τὴν κεφαλὴν πρὸς τὰ κάτω. . . καὶ χῶμα ἐπάνωθεν, ἕως οὗ γεμίση. . . Πῶς σοῦ φαίνεται ; . . . δὲν εἶναι ἐπιπόνησις ἀληθῶς αὐτοκρατορικῇ ;

— Ναί. . . νὰ τὸν καταβολιάσωμεν. . . νὰ τὸν καταβολιάσωμεν. . . ἐκράυγασαν ὀρούμενοι πάντες οἱ θηριώδεις ἐκεῖνοι καὶ ἤρξαντο νὰ σκάπτωσι τὴν γῆν.

— ὦ! Παναγία Παρθένε, βοήθησόν με ! . . . ἀνέκραζεν ὁ προσκυνητής, ὡσεὶ νεκρὸς ἐκ τοῦ φόβου.

— Ἐντροπή ! . . . εἶπεν ὁ Δρεγγόττος . . . τί κάμνεις ἔτσι ; . . . ἐτοιμάσου νὰ ἀποθάνῃς μετὰ προθυμίας. . . καὶ ἀγάλλου ἐπὶ τῇ ιδέᾳ τῆς ἐκδικήσεως. . . διότι καταβολιάζομενος τοιοῦτοτρόπως θὰ βλαστήσῃς. . . καὶ ἀπὸ τοῦ σπόρου τοῦ κατασκόπου θὰ ἀναφυῇ βεβαίως τὸ ξύλον τῆς ἀγχόνης. . . πρέπει δὲ αἱ τελευταῖαι αὗται στιγμαὶ σου νὰ κολακεύωνται ὑπὸ τῆς ἐλπίδος ὅτι ἡμέραν τινὰ θὰ ἀποτελέσωμεν καὶ ἡμεῖς καρποὺς τοῦ δένδρου σου.

— Μὴ μὲ φονεύσετε, μεγαλοπρεπέστατε ἱππότες, μὴ μὲ φονεύσετε . . . σὰς ἐξορκίζω εἰς τὸ βάπτισμα, τὸ ὅποτον ἔχετε, διότι καὶ σεῖς εἴσθε βαπτισμένοι. . . μὴ μὲ φονεύσετε, νὰ ἔχετε τὴν εὐχὴν τοῦ Θεοῦ καὶ τῶν ἁγίων . . . Κρατήσατέ με δι' ὑπηρετήν σας. Εἰξεύρω νὰ μεταχειρίζωμαι τοὺς ἵππους. . . θὰ περιποιῶμαι τοὺς ἰδικούς σας. . . καὶ σας. . . καὶ θὰ σας ὑπηρετῶ πιστῶς. ὦ! ἐλευθερώσατέ με, αὐθέντα, ἀπὸ τὴν ἀγωνίαν ταύτην. . . ὁ θάνατος εἶναι πολὺ φρικώδης πόνος. . .

Καὶ ἐθρήνη καὶ ὠλόλυζεν.

— Καὶ ποῖος σοὶ εἶπεν ὅτι εἶναι πόνος ; Σὺ δὲν ἀπέθανες ἄλλοτε, πῶς εἶ-

ξεύρεις τοῦτο; . . . Ἄν σὲ συναντήσω καὶ ἐν τῷ μέλλοντι, εἴμπορῶ νὰ σοῦ πιστεύσω, διότι θὰ ἀποφαινεσαι ἐν γνώσει τοῦ πράγματος. . . ἀλλὰ τῶρα δὲν σοῦ πιστεύω.

— ὦ! ναί! εἶναι ἀλγινός. . . δὲν βλέπετε πῶς τρέμω, ἀκούουν μόνον τὸ ὄνομά του ; καὶ σεῖς ἀκόμη θὰ ἐτρέμετε, ἂν ἐβλέπετε αὐτὸν πλησιαζόντα . . . Διατί ἔχωμεν τὸ ὀρμέφυτον τοῦτο τῆς ζωῆς, ἂν ὁ θάνατος δὲν ἦτο ἀλγινός ;

Καὶ ἤρχιζε νὰ ὀλολύζῃ αὐθις καὶ νὰ παρακαλῇ ἐν ἀπελπισμῷ.

— Μὴ κλαίης, ἀδελφέ, καὶ μοῦ προξενεῖς οἶκτον. Δὲν βλέπεις ; Ἄπέθανε καὶ Φρειδερίκος, ὁ ἔνδοξος Αὐτοκράτωρ, ὁ ὅποτος ἦτο πολὺ μεγαλείτερος ἄνθρωπος ἀπὸ σέ . . . Ἄπέθανε καὶ Ἰννοκέντιος, ὁ σοφὸς πάπας, καὶ ἐγὼ ἀκόμη, ὁ γεννηθεὶς ὑπὸ τοῦ κύρ Τάφου Ἀνδρεοῦτσιου, ὁ ὅποτος ἦτο σαράφης ἐν Νεαπόλει, καὶ τῆς κυρᾶ Ἐρμελίνας τοῦ Μαστρο Γεντίλη . . . καὶ ἐγὼ ἀκόμη, ὁ ὅποτος ἐσπούδασα τὸ ἀστικὸν καὶ κανονικὸν δίκαιον ἐν Βονωνίᾳ. . . καὶ ἐγὼ ἀκόμη, ὁ ὠρατὸς καὶ ἰσχυρὸς νέος, εἶμαι προωρισμένος νὰ ἀποθάνω. Πάντες γεννώμεθα ὑπὸ τοιαύτην συνθήκην, ἥτις εἶναι ὁ οὐ οὐκ ἄνευ ὄρος τῆς ὑπάρξεώς μας. Ἡ αἰωνιότης παρέσχεν ἡμῖν ἔτη τινὰ ζωῆς. . . μὴ θρήνει λοιπὸν ἐπὶ τῇ δυστυχίᾳ σου. . . ἡ θρήνει—καὶ τότε θὰ θρηνήσω καὶ ἐγὼ μετὰ σοῦ—ἐπὶ ταῖς συμφοραῖς τῆς ἀνθρωπότητος . . . Ὁ λάκκος εἶναι ἔτοιμος ;

Ὁ προσκυνητής, ὅστις ἐκ τοῦ συμπαιθοῦς ὕφους, τῆς προηγουμένης ὀμιλίας εἶχεν ἀρχίσῃ νὰ ἐνθαρρύνεται, ἔμεινεν ὡς κεραυνόπληκτος ἀκούσας τὸ τέλος. . . καὶ πολλῶ μᾶλλον ὅτε ἤκουσε ἐπαναλαμβανόμενον πανταχόθεν :

— Εἶναι ἔτοιμος. . . εἶναι ἔτοιμος ! . . .

Οἱ λησταὶ ἐρρίφθησαν ἐπ' αὐτοῦ. . . Ὁ δυστυχὴς προσεπάθησε ν' ἀμυνθῇ. . . ἐλάκτιζεν, ἔδακνε. . . τοὺς προσπαθοῦντας νὰ τὸν κρατήσωσι. . . διέφυγε τὰς χεῖρας αὐτῶν πολλάκις. . . τὸ πρόσωπόν του ὑφίστατο φοβεροὺς σπασμούς. . . ὠρύετο ὡς δαιμονισμένος. . . ἔστρεφε περὶ αὐτὸν ἀστραπηδὸν τὰ ἔντρομα βλέμματά του. . . κατέβαλλεν ἀπελπιστικὸς ἀγῶνας. . . ἀλλ' ἐπὶ τέλος ἐδαμάσθη. . . Οἱ λησταὶ ἀνατρέψαντες αὐτὸν—ἐνῶ αἱ κραυγαὶ του, ἂν δὲν ἦσαν ἰσχυρότεροι, ἦσαν ἀγριώτεροι—τὸν ἔφερον παρὰ τὸν λάκκον.

— ὦ Θεομήτορ, βοήθησόν με, ἔλεγε μετὰ καταπληκτικῆς ταχύτητος. Ἄγιε Γερμανέ, Ἄγιε Ἐρμε, Ἄγιε Φιλιπέλλε τοῦ Ἀργίρο! Ἄγγελοι καὶ ἀρχάγγελοι, εὐσπλαγχνισθῆτε τὴν ψυχὴν μου. Ἄγιοι μάρτυρες καὶ ὁμολογηταί. . .

— Καλὸν καὶ αὐτό, εἶπε διακόψας αὐτὸν ὁ Δρεγγόττος ἂν δὲν ἀποθνήσκῃ πεπεισμένος, ἀποθνήσκῃ τοῦλάχιστον μετανοημένος. . . δὲν ἀκούετε πῶς ψάλλει τὰ τροπάρια τῶν ἁγίων ;

— Εὐφύεστατον! εὐφύεστατον! ἀνέκραζαν καγγάζοντες οἱ ἀσεβεῖς ἐκεῖνοι, οἵτινες ἦσαν ἤδη παρὰ τὸ στόμιον τοῦ λάκκου.

Ὁ δυστυχὴς προσκυνητὴς ἀνθίστατο

ματαιῶς. Ἦδη εἶχον εἰσαγάγῃ τὴν κεφαλὴν του. . . καὶ πᾶσα ἐλπίς ἐφαίνετο ἀπολεσθεῖσα. . . Ἀφῆνης ἠκούσθη ἤχος κέρατος, τρίς ἐπαναληφθεῖς. Οἱ λησταὶ ἔντρομοι ἀφίσαν αὐτὸν ἐλεύθερον καὶ χωρὶς νὰ φροντίσωσι πλέον περὶ αὐτοῦ, δραξάμενοι τὰ ὄπλα, ἐτάχθησαν ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ Δρεγγότου, ὅπως ὑποδεχθῶσιν ἔξοχόν τι ὑποκείμενον.

Παρετήρουν δὲ τῆδε κάκεισε, ἀγνοοῦντες πόθεν θὰ ἐνεφανίζετο ὁ ἐρχόμενος, διότι τὸ δάσος ἦτο πυκνότερον καὶ ὁ θροῦς τῶν κλάδων ἀπέκρυπτε τὸν ἦχον τῶν βημάτων του. . .

Ὁ Ρογήρος εἶδεν ἀφῆνης ἐξελθόντα ἐκ τοῦ σκότους ἄνδρα γίγαντος ἔχοντα ἀνάστημα. Οὗτος ἔφερε τὴν αὐτὴν καὶ οἱ ἄλλοι λησταὶ περιβολήν, εἰς ἣν ὅμως προσετίθετο σιδηροῦς θώραξ, στιλπνότερος, τὸ ἀπὸ τῆς πλευρᾶς του κρεμάμενον κέρας καὶ πτερὸν ἐπὶ τοῦ πέλους.

Ἡ πυρὰ ἔρριπτεν ἐπὶ τοῦ προσώπου του ἐρυθρὸν φῶς, καὶ τὰ ἐξέχοντα χαρακτηριστικά του, αἱ πυκναὶ ὄφρυς καὶ οἱ αἰματόχροες ὀφθαλμοὶ του ἐδείκνυον ὅτι ἦτο ὑπὸ τὸ κράτος βιαίων παθῶν, ἐνῶ ἡ ἀνωρθωμένη κεφαλὴ του, τὸ εὐρὸ μέτωπον, λῆγον εἰς ὄξειας γωνίας κατὰ τοὺς κροτάφους, ὁ μικρὸν τι πρὸς τὰ ἄνω ἀποκλίνων πώγων καὶ τὰ συνεσφιγμένα χεῖλη του ἐδείκνυον ὅτι εἶχεν ἰσχυρὰν καὶ ἀκλόνητον θέλησιν καὶ ὅτι εἶχε γεννηθῆ ὅπως ἄρχῃ. Τὸ πρόσωπόν του, καίπερ αὐστηρόν, οὐδὲν εἶχε τὸ φοβερόν, ἀπεναντίας εἰς τοὺς βλέποντας προσεκτικῶς αὐτὸν ἐνέπνεεν ἐμπιστοσύνην—ὅπερ παρατηρεῖται πάντοτε εἰς τὴν μορφήν ἐκείνων, οἵτινες εἶναι καὶ γενναῖοι καὶ ἰσχυροί. Ἠκολούθουν αὐτὸν τέσσαρες λησταί, ὀδηγοῦντες πλῆθος ἡμιόνων, αἵτινες, κατὰ τὰ φαινόμενα, ἔφερον τροφίμα. Ὁ ἀρχηγὸς προχωρήσας καὶ παρατηρήσας πάντας τοὺς συντρόφους του, δι' ὕφους ἡγεμονικῶ, ἀλλ' εὐγενεοῦς, εἶπεν αὐτοῖς :

— Χαίρετε.

— Χαῖρε, ἀρχηγέ! ἀπήντησαν οἱ λησταί.

— Ἰδοῦ, ὁ Θεὸς δὲν θέλει τὴν καταστροφὴν τῶν ὑβρίζοντων αὐτὸν. Κατεκτήσαμεν τροφίμα, τὰ ὅποια δύνανται διὰ πολὺν καιρὸν νὰ θεραπεύσωσι τὰς ἀνάγκας μας. . . τὰς ἀνάγκας, αἱ ὅποια ὀπλίζουσι τὴν χεῖρα ἡμῶν κατὰ τῶν ἀδελφῶν μας.

— Κατεκτήσαμεν! ἀνέκραζεν εἰς τῶν συνοδευόντων αὐτὸν τεσσάρων ἐνόπλων κατεκτήσαμεν ! . . . ἐμπορούσαμεν, μὰ τὴν ἀλήθειαν, καὶ χωρὶς κόπον νὰ τὰς κατακτήσωμεν. . . ἀλλὰ σεῖς ἐπροτιμήσατε νὰ τὰς ἀγοράσετε, πληρώσαντες μὲ τόσα καλὰ χρυσάνομισματα τοῦ Φρειδερίκου Β'.

— Καὶ δὲν εἶναι τοῦτο κατάκτησις, Βελτράμε ; . . . Ὁ κόσμος σήμερον κατακτάται περισσότερον διὰ τοῦ χρυσοῦ ἢ διὰ τοῦ ξίφους; τοῦτο δὲ θὰ συμβαίη, καὶ ἐγὼ δὲν εἰξεύρω διὰ πόσον καιρὸν ἀκόμη.

— Δι' αὐτὸ δὲν εἰξεύρω τί νὰ εἰπῶ, ἀπήντησεν ὁ Βελτράμος. Εἰξεύρω μόνον

ὅτι ἤμπορούσαμεν νὰ ἔχωμεν καὶ τὰ χρήματα.

— Μήπως ἐξωδεύσετε σεις; Σὰς ἐζήτησα τὸ μεριδιόν σας; Ἐπλήρωσα μὲ ἱδικά μου χρήματα. Ὡ! ἡ χεὶρ ἡμῶν ἄς μὴ βαρύνῃ ἐπὶ τοῦ δυστυχοῦς... ἄρκει ὅτι καταπιέζουσιν αὐτὸν αἱ περιστάσεις καὶ οἱ ἄνθρωποι... ἄς διδάξωμεν εἰς τὴν κοινωνίαν, ἡ ὁποία μᾶς ἀπέβαλε τῶν κόλπων της, ὅτι εἰμεθα καλλίτεροι ἀπὸ αὐτήν... καὶ ὅτι εἶναι μητρικὰ φιλοστόργων υἱὸν. Ἀληθῶς, ἠδυνάμην ν' ἀρπάσω ἀπὸ τῶν πτωχῶν ἐκείνων ὑποτελῶν, τὰ πράγματα, τὰ ὅποια ἔφερον εἰς τὴν ἀγοράν, καὶ νὰ ἀφίσω εἰς αὐτοὺς ἀντὶ τοῦ ἀντιτίμου τὴν ζημίαν. Ἀλλὰ θὰ ἠδύνασο, Βελτρούμε, νὰ φάγῃς ἀπὸ τὰ τρόφιμα ταῦτα, χωρὶς νὰ σκεφθῇς τὰ δάκρυα, τὰ ὅποια θὰ προεκάλει ὁ σκληροκαρδιος εἰσπρακτῶρ τοῦ βαρόνου, ὅταν ἤθελε πορευθῆναι νὰ εἰσπράξῃ τὸν φόρον καὶ οἱ πτωχοὶ ἐκείνοι δὲν θὰ ἠδύναστο νὰ πληρώσωσιν ἐξ αἰτίας μας; Ὅχι, ὄχι, ὁ ἀπὸ τοῦ στόματος τοῦ πτωχοῦ ἀρπαζόμενος ἄρτος, οὔτε τὴν ψυχὴν, οὔτε τὸ σῶμα ἀνακουφίζει. Οἱ πτωχοὶ ἐκείνοι, ἐπανερχόμενοι τὴν ἐσπέραν ταύτην εἰς τὰς οἰκίας των ἀγαλλόμενοι, θὰ διηγούνταν ὅτι συνήτησαν πέντε ἱππότες καθ' ὁδόν, ὅτι φοβηθέντες ἔφυγον, ἀφίσαντες τὰ πράγματά των, ὅπως σώσωσιν τὴν ζωὴν των, καὶ ὅτι οἱ ἱππότες ἐκείνοι ἠδύναστο νὰ λάβωσιν τὰ πράγματα ἀκωλύτως, ἀλλὰ προσκαλέσαντες αὐτοὺς τοὺς ἐπλήρωσαν καὶ περισσότερον μάλιστα ἢ ὅσον θὰ ἐλάμβανον ἐν τῇ ἀγορᾷ. Καὶ ὅταν προσεύχωνται εἰμαι βέβαιος ὅτι θὰ μᾶς ἐνθυμῶνται, καὶ ὅτι τὰ ὀνόματά μας θὰ ἀναβαινώσιν εἰς τὸν οὐρανὸν μαζὺ μὲ τὰ ὀνόματα τῶν ἁγίων... ναί, μὲ τὰ ὀνόματα τῶν ἁγίων, καὶ ὁ Θεὸς ἀκούων νὰ ἀναφέρωσιν ἡμᾶς εὐφήμως οἱ ἐκλεκτοὶ του, θὰ μᾶς παρατήρησιν ἐν τῇ εὐσπλαγχνίᾳ του, θὰ ἴδῃ ὅτι εἰμεθα δυστυχεῖς καὶ ἴσως παραλαβῇ ἡμᾶς ἀπὸ τῆς ζωῆς ταύτης, ἡ ὁποία εἶναι δι' ἡμᾶς ἀγωνία καὶ τρόμος διὰ τοὺς ἄλλους. Ὁ Θεὸς εἶναι εὐσπλαγχνος ἐν τοῖς ἔργοις του.

— Ἀμήν! ἐψιθύρισεν ὁ Δρεγγόττος.

— Καὶ διατί εἶπες ἀμήν, Δρεγγόττε;... ἠρώτησεν αὐτὸν εἰς τῶν ληστῶν, ὅστις ἴστατο πλησίον του.

— Διότι ἡ διδασχὴ ἐτελείωσε... καί, μὰ τὴν ἀλήθειαν, τὸ τέλος του θὰ ἦναι ἐν σχοινίῳ ἢ εἰς τὴν μέσην ἢ εἰς τὸν λαμόν.

— Δρεγγόττε; ἐρώνησεν ὁ ἀρχηγός.

Ὁ Δρεγγόττος ἐξήλθε τῆς γραμμῆς καὶ προσελθὼν αὐθαδῶς εἶπε:

— Παρῶν, αὐθέντα.

— Δότε μοι τὴν ἔκθεσιν τῆς ἡμέρας.

— Ἀσήμαντα πράγματα, κύρ Γίνε Ἐτρέξαμεν ἐπανελημμένως καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν, ἀπὸ τοῦ δάσους ἄχρι τοῦ ποταμοῦ, ἀλλ' οὔτε σαρακηνός, οὔτε χριστιανός ἐφάνη. Ἐπανερχόμεθα λοιπὸν πρὸς τὸ ἐσπέρας μὲ τὰς χεῖρας κενάς, ὅτε οἱ κύνες ὀσφραϊνόμενοι καὶ ὑλακτοῦντες ὤρμησαν πρὸς τινὰ φραγὴν, ὅπου ἀκολού-

θήσαντες αὐτοὺς εἶδομεν ὅτι ἐκράτουν διὰ τῶν ὀδόντων ἓνα προσκυνητὴν, κείμενον ἐκτάδην. Ἐσπεύσαμεν νὰ ἐλευθερώσωμεν αὐτόν, διότι ἂν ἐβραδύνομεν ὀλίγον θὰ τὸν διεμέλιζον καὶ θὰ διενέμοντο τὰ τεμάχια ἐξίσου, ὡς ἀδελφοί.

— Καλῶς ἐπράξατε.

— Τινὲς τῶν συντρόφων ἤθελον νὰ τὸν ἀφίσωμεν ἐλεύθερον· ἀλλ' ἡμεῖς, δυνάμει τῆς ἀπολύτου ἐξουσίας, τὴν ὁποίαν μᾶς ἀνεθέσατε, ἀντέστημεν εἰς πάντας εἰπόντες: ἄς ἴδωμεν, ἂν ὁ ἀγαθὸς προσκυνητὴς φέρῃ μεθ' ἑαυτοῦ ἄγια λείψανα, ἢ κομβολόγια. Ἀμαρτωλοὶ, ὡς εἰμεθα, δὲν θὰ τολμήσωμεν βεβαίως νὰ θέσωμεν τὰς χεῖρας ἐπὶ τῶν ἁγίων κοκκάλων... ὡς πρὸς τοῦτο οὐδεὶς διαφωνεῖ... ἀλλ' ἂν ἔχωσι κοσμήματα ἐξ ἀργύρου, χρυσίου ἢ πολυτίμων λίθων, θὰ τὰ λάβωμεν, διότι ταῦτα εἶναι ματαιαίτητες, καὶ ὡς πρὸς τοῦτο εἰμεθα τιμηταὶ τῶν ἡθῶν. Τότε ἠρχίσασμεν νὰ ἐρευνῶμεν ἐπ' αὐτοῦ καὶ: θαυμάσιον οὐδένα ἄγιον εὕρομεν φωλεύοντα: ἀλλὰ τὸ βαλάντιον αὐτοῦ πλήρες νομισμάτων χρυσῶν.

— Ὡ ἐνδοξότατε βαρόνε, σὰς ἐξορκίζω εἰς τὴν τιμὴν τῆς οἰκογενεῖάς σας καὶ ἔτσι ὁ Θεὸς ν' ἀναπαύσῃ τὰς ψυχὰς τῶν ἀποθαμμένων σας, σώσατέ με ἀπὸ τὸν θηριώδη αὐτόν, ὁ ὅποιος καὶ κατὰ τοὺς λόγους καὶ κατὰ τὰς πράξεις φαίνεται ὅτι εἶναι ὁ πρωτότοκος υἱὸς τοῦ διαβόλου. Κυττάξτε, ἠτοίμασε τὸν λάκκον διὰ νὰ μὲ καταβολιάσῃ.

Ταῦτα εἶπε, διακόψας τὸν ληστὴν, ὁ προσκυνητὴς, ὅστις ἀκούσας τοὺς γλυκεῖς λόγους τοῦ ἀρχηγοῦ εἶχεν ἐγερθῆ ἐπὶ τῶν γονάτων καὶ οὕτως ἐσύρθη ἄχρι τῶν ποδῶν του. Οἱ λησταί, ἰδόντες αὐτὸν ἐμφανισθέντα τοιοῦτοτρόπως κάτῳρον, ὡσεὶ νεκρὸν ἐκ τοῦ τρόμου, πλήρη βορβόρου καὶ κοινορτοῦ, ἔβηλον ἀγρίως καγχασμούς, οὓς ὁμως κατέστειλεν ἀμέσως ἡ αὐστηρὰ ἔκφρασις τῆς μορφῆς τοῦ ἀρχηγοῦ.

— Ἐγερθῆτε, εἶπεν οὗτος. Ὁ ἄνθρωπος δὲν πρέπει νὰ γονυπετῇ ἢ ἐνώπιον μόνον τοῦ Θεοῦ... λύσας δὲ αὐτόν, προσέθετο: Εἶσαι ἐλεύθερος.

Εἶτα, ὡσεὶ θέλων ν' ἀποφύγῃ τὰς συνήθεις εὐχαριστίας, πάντοτε ἀνωφελεῖς διὰ τὸν σοφόν, τὸν ἀναγινώσκοντα τὴν εὐγνωμοσύνην τοῦ εὐεργετηθέντος ἐν τῇ ἐκφράσει τοῦ προσώπου, ἐστράφη πρὸς τὸν Δρεγγόττον καὶ ἠρώτησεν:

— Εἶναι ἀληθὴ αὐτὰ τὰ ὅποια ἀκούω διὰ σὰς;

— Ναί, αὐθέντα.

— Καὶ διατί ἠθέλετε νὰ πράξετε αὐτό;

— Ἄ! δὲν ἦτο τίποτε. Ἡθέλαμεν νὰ ἴδωμεν ἐν παραδείγματι, πῶς ὁ αὐτοκράτωρ Φρειδερίκος ἔκαμε νὰ ἀποθνήσκωσιν οἱ σύντροφοί μας, ὅταν ἔπιπτον εἰς τὰς χεῖράς του.

— Παρέβητε ἓνα τῶν νόμων τῆς ἐταιρίας μας καὶ εἴσθε ἄξιος τιμωρίας.

— Καὶ ποῖος ἔκαμε αὐτοὺς τοὺς νόμους, αὐθέντα;

— Ἡ ἐλευθέρὰ πάντων ἡμῶν θέλησις.

— Ὅποιος τοὺς ἔκαμεν, εἴμπορεῖ νὰ τοὺς ξεκάμῃ. Πάντα μεταβάλλονται ἐν τῇ κόσμῳ τούτῳ: θρησκείαι, γλώσσαι, ἡθῆ, οὐρανὸς καὶ γῆ, καὶ πρέπει νὰ μὲν ἄμετάβλητος ὁ κώδικς τῶν ληστῶν, τὸν ὅποιον ἔκαμαμεν μετὰ τὸ δεῖπνον, μὲ τὸ ποτήρι 'ς τὸ χερί;

— Καὶ ποῖος εἶναι ἐκεῖνος, ὁ ὅποιος θέλει νὰ τὸν μεταβάλῃ;... ἐκράυγασεν ὁ Γίνος μετὰ τοιαύτης φωνῆς, ὡστε ἐπάγῳσε τὸ αἷμα ἐν τῇ καρδίᾳ τῶν συντρόφων του, καὶ στέρφον περὶ ἑαυτὸν βλέμματα, τὰ ὅποια ἐξηνάγκασαν νὰ ταπεινωθῶσι πάντα ὅσα συνητήθησαν μετ' αὐτῶν. Ποῖος εἶναι ἐκεῖνος, ὁ ὅποιος θέλει νὰ τὸν μεταβάλῃ; Ἡ μικρὰ ἡμῶν κοινωνία διαφέρει τῆς μεγάλης, ἡ ὁποία περιλαμβάνει τὴν ἀνθρωπίνην οἰκογένειαν. Ἐνταῦθα οὐδεὶς ὄρος ὑπάρχει, εἰς τὸν ὅποιον νὰ μὴ ἐσυμφωνήσατε· οὐδεμία ὑπόσχσεις, τὴν ὁποίαν νὰ μὴ ἐδώκατε καὶ τὴν τήρησιν τῆς ὁποίας νὰ μὴ ὠρκίσθητε: οὐδεὶς νόμος, τὸν ὅποιον νὰ μὴ ἐσυζητήσετε πρῶτον διὰ μακρῶν καὶ νὰ μὴ ἐψηφίσετε δημοτύμως. Σεῖς πάντες ἐγκατελείφετε τὴν μεγάλην κοινωνίαν, διότι ἐμισεῖτε, ἢ προσεδάλλετε τοὺς θεσμούς της· ἀλλὰ συμμαθέξατε ἄλλης, ἐν τῇ ὁποίᾳ οἱ θεσμοὶ καὶ οἱ νόμοι δὲν εἶναι ὀλιγώτερον ἀναγκαῖοι· ἄνευ νόμων, οὐδεμία τάξις, οὐδεμία διάρκεια ἀμοιβαίας ἀδελφότητος. Οἱ νόμοι, τοὺς ὁποίους οἱ ἄνθρωποι ἐσυζήτησαν καὶ ὠρκίσθησαν νὰ τηρήσωσι, δὲν πρέπει νὰ μεταβάλλωνται τόσο ἐυκόλως, καὶ ποτέ, ἂν τοῦτο ἦτο δυνατόν. Ἄλλως, θὰ ἐσχηματιζέτο οἰκτρὰ γνώμη περὶ τῆς σοφίας τῶν ἀνθρώπων καὶ τῆς αἰωνίας δικαιοσύνης, διότι τὸ εὐμετάβλητον τῶν ἀποφάσεων θὰ ἀπεδείκνυεν ὅτι δὲν ὑπάρχει ἀγαθὸν ἐν τῇ κόσμῳ τούτῳ ἢ ὅτι εἶναι ἀδύνατον νὰ ἐπιτευχθῇ. Ἄς μὲνωμεν μακρὰν τῶν ἀνθρώπων, οὕτω σκεπτόμενοι καὶ οὕτω ποαττοντες, ὅπως ἡμέραν τινὰ, ὅτε ἠθέλομεν ἀνακληθῆ μετὰ αὐτῶν, μὴ αἰσχυνώμεθα νὰ ἐγεῖρωμεν τὴν κεφαλὴν λέγοντες: Σεῖς εἴσθε οἱ κακοῦργοι, ὅτε κατεδιώκετε τὴν ἀφώφτητα. Οὐδεὶς ὑπάρχει μετὰ αὐτῶν, τοῦ ὁποίου ἡ καρδία νὰ μὴ πάλῃ εἰς τὰς προσφιλεῖς ἀναμνήσεις τοῦ πατρός, τοῦ υἱοῦ, τοῦ συγγενοῦς, τοῦ φίλου. Οὐδεὶς ὁ ὅποιος νὰ μὴ ἐνθυμῆται στενάζων τὴν πατρικὴν οἰκίαν, τὴν χώραν, ὅπου ἐγεννήθη. Ἴσως οἱ ὀφθαλμοὶ ἡμῶν δὲν θὰ ἴδωσι τὴν ἡμέραν τῆς συγχωρήσεως· ἀλλ' ἄς μὴ παύσωμεν νὰ ποθῶμεν τὴν ἡμέραν ἐκείνην. Τὸ πᾶν ἐν τῇ δημιουργίᾳ εἶναι νόμος καὶ τάξις ὠρισμένη. Αὐτὸς ὁ παντοδύναμος ὑπόκειται εἰς νόμους, ἄνευ τῶν ὁποίων οὔτε ἐκεῖνος, οὔτε ἡμεῖς θὰ ἤμεθα. Ἡ ἀγαθότης, ἡ εὐσπλαγχνία, κτλ. εἶναι αἱ ἰδιότητες αὐτοῦ, ὅστις δὲν δύναται ν' ἀπομακρυνθῇ τῆς ὁδοῦ ταύτης, ἢ ἐν τῇ σοφίᾳ αὐτοῦ προώρυσεν ὅτι θὰ διατρέξῃ ἀπ' ἀρχῆς ἔτι τῶν αἰώνων.

[Ἐπεταί συνέχεια].

ΠΑΝ. ΠΑΝΑΣ

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ

ΑΣΧΗΜΗ ΓΥΝΑΙΚΑ

Διήγημα

Τῷ ἀγαπητῷ μοι εξαδέλφῳ Εὐσταθίῳ Π.

— Θὰ πάρω ἄσχημη γυναίκα, ἔλεγε πάντοτε ὁ Σταύρος Δημητρίου. Ἐχει κανεὶς τὸ κεφάλι του ἥτυχο· γλυτόνει ἀπὸ τὰ φαρμακευμένα μάτια τῶν γειτόνων, καὶ ἀπὸ τὴν κακὴ γλῶσσα τῶν γραϊδιῶν.

Ἦτο ἡ ἰδέα τοῦ ἀνθρώπου· ἕκαστος εἶναι ἐλεύθερος νὰ φρονῇ ὅ,τι θέλει. Ποτὲ δὲν πρέπει νὰ ἐπιβάλλωμεν ἴδια φρονήματα, ὑπάρχει τις, ὅστις θὰ ἀναιρέσῃ ἢ θὰ δικαιώσῃ τὰς σκέψεις ἐνὸς ἑκάστου: ὁ χρόνος.

Εὗρε τὸ ἰδανικόν του Κατώρθωσε νὰ ἀναλύσῃ τὸν πάγον τῆς κοιμημένης ἐκείνης καρδίας, ν' ἀνυψώσῃ αὐτὴν ἐνώπιον ἑαυτῆς, καὶ τέλος μίαν ὠραίαν τοῦ Ἀπριλίου ἡμέραν, ὁ ἱερεὺς συνέδεσε διὰ τῶν εὐχῶν του τὸ νεαρὸν ζεῦγος, ὅπερ αὐθημερὸν ἀνεχώρησε διὰ τὴν Ἰταλίαν. Ἡ Ζωὴ ἦτο εὐτυχής... ἠγάπα, ἀντηγαπάτο, καὶ ἔβλεπε χώρας ξένας, αἱ ὁποῖαι χρυσοῦμεναι ὑπὸ τῆς ἰδίας εὐτυχίας, ἐφαίνοντο ὠραιότεραι.

Ἦλθεν ὁ χειμῶν καὶ τὸ νεαρὸν ζεῦγος εὐρέθη εἰς τὸ Πέραν τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἐν τῇ μεγάλῃ οἰκογενειακῇ οἰκίᾳ τοῦ Σταύρου, ἣτις ἔκειτο ἀπέναντι τῆς Ἀγγλικῆς πρεσβείας.

Εἶναι μεγάλαι αἱ νύκτες τοῦ χειμῶνος, ἀλλὰ πολὺ μεγαλύτεραι διὰ τὴν ἀτυχῆ Ζωὴν. Ὁ σύζυγός της τρέχει, διασκεδάζει, ἐξακολουθεῖ νὰ ἴνη εἰς τῶν ζωηροτέρων νέων τοῦ Πέραν, ἄλλως τε, κατὰ τὴν ἰδέαν του, ἡμπορεῖ νὰ κάμῃ ὅ,τι θέλει. Ἔχει τὸ κεφάλι του ἥσυχο.

Ὅποιανδὴποτε ὄραν καὶ ἂν ἐπιστρέψῃ τὴν εὐρίσκει πάντοτε ἔξυπνον, πλησίον τῆς θερμάστρας, ἐξηπλωμένην νωχελῶς, κρατοῦσαν βιβλίον, τὸ ὁποῖον δὲν ἀναγινώσκει, καὶ ἐργόχειρον, τὸ ὁποῖον δὲν ἐργάζεται. Μειδιᾷ, ψιθυρίζει: «Καλησπέρα Σταυράκη», ἐρωτᾷ τὰ περὶ τῆς υἱείας του, καὶ κοιμᾶται ἥσυχος καὶ ἀνύποπτος.

— Νά, γυναίκα! λέγει καθ' ἑαυτὸν ὁ Σταύρος θωπεύων μετ' εὐαρεσκείας τὸν μέλανα μύστακά του.

Ἡ Ζωὴ κατὰ τὸ θέρος μετέβη εἰς τὴν ἐξοχίαν.

Τὴν οἰκίαν τὴν ἔβρεχον τὰ βαθυκάνανα τοῦ Βοσπόρου κύματα καὶ τὴν ἐθυμιάζον τὰ ἀρωματικὰ ἄνθη, ἅτινα ἐπλήρουν τὸν κήπον. Τί ἦτο πρότερον δὲν γνωρίζω, ἀλλὰ τώρα κατέστη ρωμαντικὴ. Ἡ μοναξιά, ἣτις τὴν περιέβαλλεν, ἢ πλουσία βλάστησις, ὁ ὠραῖος οὐρανὸς καὶ ἡ σελήνη, ἣτις μεγαλοπρεπῶς εἰς τὴν θάλασσαν κατωπρίζετο, κατέστησαν τὴν νεαρὰν γυναίκα ἐνθουσιῶδη. Ἀλλὰ τὰ ὠραῖα ταῦτα ἀντικείμενα νὰ τὰ θαυμάζῃ μόνη! «Ἄν ἦτο ὁ Σταύρος ἐδῶ!», ἔλεγεν ἐκπράζουσα ἡ

σύχως καὶ ἄνευ παραπόνου τὸν μόνον πόθον, τὸν ὁποῖον ἠσθάνετο.

Ἐκείνος εἶχε τὸ κεφάλι του ἥσυχο ἐστείλει τὴν γυναῖκά του εἰς τὴν ἐξοχή, χωρὶς νᾶχη ἀνάγκη νὰ τὴν φυλάγῃ σὰν νυκτοφυλάκας, καὶ ἐπήγαιναν, ὁσάκις αἱ ἐργασίαι του τὸ ἐπέτρεπον· ἐπὶ τέλους, ἐπωφελούμενος τῆς εὐαρέστου ταύτης τῶν πραγμάτων καταστάσεως, ἀπεφάσισε νὰ κάμῃ καὶ ἕνα ταξειδάκι, μέχρι δὲν ἤξεύρω ποῦ, en garçon.

Ἡ Ζωὴ τὸν ἀπεχαιρέτισε πολὺ συγκεκριμένη, ἀλλ' ἄδακρυς. Τὸ εὖρε πολὺ φυσικὸν αὐτὸ τὸ ταξειδάκι καὶ τοῦ ηὐχθήθη καλὸ κατευοδίο καὶ καλὴν ἀντάμωσιν.

— Ἐνα κομμάτι διαμάντι, ἔλεγεν ὁ Σταύρος πρὸς τοὺς φίλους του. Ἄνεκτίμητη γυναίκα! ζῶ ὅπως θέλω, καὶ δὲν ἔχω κατοῦφες καὶ φιλονεικίαις, καὶ νεῦρα ἀντικρῦ μου. Θεσαυρός!

Τὸ μέγα ἀτρόπιο ἐκινήθη μεγαλοπρεπῶς, ἐστράφη, ἢ θάλασσα ἔφριξεν ἀφρίζουσα, καὶ ἡ λέμβος, ἢ φέρουσα τοὺς φίλους τοῦ Σταύρου, ἀπεμακρύνθη, ἐνῶ ἐκεῖνος, ὄρθιος ἐπὶ τοῦ καταστρώματος, ἐχαιρέτιζε διὰ τελευταίαν φορὰν.

— Τί ἀνθρωπος! εἶπεν ὁ Ἄλκης φίλος καὶ συμμαθητὴς τοῦ Σταύρου, ἐνῶ ἡ χεὶρ του ἔσειεν ἀκόμη τὸν πλόν του εἰς σημεῖον ἀποχαιρετισμοῦ. Εἶναι μὲ τὸ νοῦ του εὐτυχής. Αὐτὴ εἶναι ἡ εὐτυχία; Ζῆ μόνος, ὡς νὰ ἦτο ἀνυμφος. Ἐγὼ πολὺ διαφορετικὰ ἐννοῶ τὸν γάμον. Ἡ σύζυγος δὲν εἶναι σύντροφος; Ἐγὼ ὄχι μόνον δὲν θὰ πράττω τίποτε χωρὶς νὰ τὸ ἤξεύρῃ ἢ σύζυγός μου, ἀλλὰ καὶ δὲν θὰ σκέπτομαι.

— Δηλαδή θὰ σὲ σέρνῃ ἀπ' τὴν μύτη ἢ madame Ἄλκη.

— Ναι, ὁ ἕνας θὰ σύρῃ τὸν ἄλλον, ἐὰν συρῶμεθα πρὸς ἄβυσσον θὰ πέσωμεν καὶ οἱ δύο, ἐὰν ὑψωθῶμεν θὰ ἀναβῶμεν μαζῇ. Δὲν τὴν γνωρίζω τὴν σύζυγον τοῦ Σταύρου, μὰ 'στὸ Θεό μου τὴν λυποῦμαι.

— Ἐνα στοιχεῖο ἐκεῖ! Δὲν εἶναι γιὰ λύπη, ἀφοῦ μ' ὅλα τὰ μούτρα της ἐπήρε τέτοιον ἄνδρα.

Ἡ λέμβος ἐπλησίασεν εἰς τὴν ξηρὰν καὶ οἱ φίλοι τοῦ Σταύρου ἀπεχωρίσθησαν.

B'

Ἡ Ζωὴ ἦτο ἐξηπλωμένη ἐπὶ ἔδρας, κατώθεν μιᾶς σκιαδος τοῦ κήπου, καὶ ἐκράτει εἰς τὰς χεῖράς της μίαν ἐπιστολὴν τοῦ Σταύρου, εἰς τὴν ὁποίαν διηγεῖτο τὰς ἐντυπώσεις του μετ' ὕψος ἐλαφρόν, ἐνθουσιῶδες, καὶ ὡς ν' ἀπετείνετο πρὸς παιδίον.

— Δὲν μοῦ γράφει νὰ ἦμεθα μαζῇ; Μήπως δὲν μ' ἀγαπᾷ; Ἐγὼ ὅταν βλέπω τὰ κύματα νὰ σπάνουν 'ς τοὺς βράχους, δὲν ἀκούω τὰ ἀηδόνια λέγω: «ἄς ἦτο ἐκεῖνος». Μήπως δὲν μ' ἀγαπᾷ;

Τὰς σκέψεις ταύτας τῆς νέας γυναικὸς ἐπεσφράγισε δάκρυ καυστικόν· ἦτο τὸ πρῶτον, ἀρχὴ ἄλλων μικροτέρων.

Κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην, ἡ θύρα τοῦ κήπου ἠνεόγη καὶ εἰσῆλθεν ὁ Ἄλκης.

— Εἰσθε ἡ κυρία Δημητρίου; εἶπε χαιρετίζων μετὰ σεβασμοῦ.

Ἐκείνη ἐσφόγγισε τὰ δάκρυά της, προσεπάθησε νὰ μειδιάσῃ, καὶ εἶπεν ἥσυχος:

— Ναι. Πρὸς ποῖον ἔχω τὴν τιμὴν νὰ ὀμιλῶ;

— Πρὸς τὸν Ἀλκιβιάδην Κοντιδην.

— Ὁ σύζυγός μου ὀμιλεῖ πολὺ συχνὰ δι' ὑμᾶς, εἰσθε ἐκ τῶν ἀγαπητῶν φίλων του.

— Ναι· γνωρίζομεθα ἀπὸ παιδικῆς ἡλικίας.

— Πῶς εὐρέθητε ἐδῶ· ποία καλὴ συμπρωσις σὰς ἔφερε;

— Μοῦ ἀρέσει τὸ χωριὸ αὐτὸ τοῦ Βοσπόρου, εἶναι καθ' ἑαυτὸ χωριὸ. Ἡ φύσις ὠραία, αἱ οἰκίαι ὠραῖαι, ὁ ἀήρ καθαρὸς· ὦ! τὸ Τσεγκέλικιο εἶνε πολὺ κατάλληλον διὰ νὰ περάσῃ τις τοὺς θερμοὺς μῆνας. Ἦλθον πρὸ ὀκτῶ ἡμερῶν καὶ σήμερον ἐνόμισα καθῆκον νὰ ἐπισκεφθῶ τὴν σύζυγον τοῦ καλητέρου φίλου μου.

— Ὅταν θὰ γράψω τοῦ Σταύρου, θὰ γράψω πῶς εἶχατε τὴν καλωσύνην...

— Σὲς παρακαλῶ, ἦτο χρέος.

Ἡ Ζωὴ ἔγραψε πρὸς τὸν σύζυγόν της καὶ ἐκεῖνος ἔγραψε πρὸς τὸν Ἀλκιβιάδην, ὅτι θὰ τὸν ὑποχρέωσῃ πολὺ νὰ συντροφεύῃ ἐνίοτε τὴν σύζυγόν του.

Ἡ λευκὴ λέμβος, ἢ ὁποῖα ὠνομάζετο Ἀστραπή, συνεχῶς ἔφερε τοὺς δύο νέους φίλους. Ὁ Ἄλκης ἐκωπηλάτει καὶ ἔπειτα, ὅταν ἐφθάνον μακρὰν, ἄφινε τὰς κώπας καὶ ἐρίπτετο εἰς ρεμβασμούς, τοὺς ὁποῖους ποτὲ ἐκείνη δὲν διέκοπτεν. Ἐπέστρεπον σιωπηλοί, καὶ ἀπεχαιρέτιζοντο, ὅπως ἐξέλθωσι τὴν ἐπαύριον ὁμοῦ.

Ἡ Ζωὴ ἔγραψε πρὸς τὸν σύζυγόν της, περιγράφουσα πιστῶς, ἀλλ' ἄνευ ἐνθουσιασμοῦ, τοὺς περιπάτους τούτους καὶ ἐκφραζομένη περὶ τοῦ Ἄλκη ἔλεγεν ὅτι εἶναι «πολὺ καλὸς νέος».

Ὁ Σταύρος ἔγραψε πολὺ μονοσυλλάβως, ἐνόμιζε περιττὸν νὰ ἐνοχλῆται χάριν τοῦ θησαυροῦ του. Ἐπεδοκίμαζε τὴν συμπεριφορὰν τοῦ Ἄλκη, καὶ τὸν εὐρίσκει πολὺ aimable, διότι ἐξήρχετο μετ' αὐτὴν Ζωὴν εἰς περιπάτον, ἄλλως εἶχε τὸ κεφάλι του ἥσυχο.

Μίαν ἡμέραν ὁ Ἄλκης δὲν εὗρε τὴν Ζωὴν εἰς τὴν σκιάδαν, ὁ κηπουρὸς εἶπεν ὅτι πρὸ μικροῦ ἀπῆλθε.

Τὴν εὗρε πρὸ κατόπτρου πνιγμένην εἰς τὰ δάκρυα, καὶ σπαρασσομένην ἀπὸ βιαίους σπασμούς.

Τὰ χεῖλη της ἦσαν κλειστά, τὰ ἄχρσα ἐκεῖνα χεῖλη, τὰ ὁποῖα ποτὲ δὲν ἐχρωμάτισεν ἢ δρόσος τῆς νεότητος, οἱ ὀφθαλμοὶ ἠμίκλειστοι καὶ ἡ λοιπὴ μορφή της ἔπλεεν εἰς τὰ δάκρυα.

Ἐσεβάσθη τὴν λύπην της καὶ ἀπεφάσισε νὰ ἀποσυρθῇ ἥσυχος, ὅπως εἰσῆλθεν, ἀλλ' ἐκείνη τὸν παρετήρησε καὶ διὰ τῆς χειρὸς τῆς ἐνευσε νὰ μείνῃ.

Ἐκείνος ἔμεινε, καὶ ἡ βαθεῖα ἐκείνη λύπη, ἣτις ἐσάρτατε τὴν νεαρὰν γυναίκα, τὴν ὁποίαν μέχρι τοῦδε ἐνόμιζεν ἀπαθῆ, τὸν συνεκίνησε καὶ ἤρχισε νὰ κλαίῃ.

Ὅταν ἡ τρικυμία ἐκόπασεν ἡ Ζωὴ ἐ-

